

Galerie Mikael Andersen - Fritz Bornstücker - YOU ARE HERE

Galerie Mikael Andersen vil gerne byde dig velkommen til åbningen af YOU ARE HERE (X), en udstilling med nye værker af den tyske kunstner Fritz Bornstücker, fredag den 29. november 2024 kl. 17.00-19.00.

Uddrag af essayet Whither Dost Thou Wander (Journey in the Paintings of Fritz Bornstücker) af Mark Gisbourne:

I vores vildledte tidsalder synes det at være en sjælden immunitet at vandre i udlandet uden en tildelt eller bestemt fornemmelse af den endelige destination. Men når figurerne i den aktuelle serie af Fritz Bornstücker-malerier opholder sig på en anholdt rejse eller en rejse ud i naturen, bærer de samtidig verdens materielle efterladenskaber med sig, de brugte, misbrugte og elendige forbrugsgenstande, som de med rimelighed kunne have efterladt. Bornstücker er en maler og skulptør, der skaber malerier med en meget personlig fornemmelse af samtidighed mellem hans forestillede emne og den materielle påføring af maling. Som det er kendt fra hans unikke atelierpraksis, fremkalder den seneste serie af malerier følelser af fremmanet forestilling og undersøgende brug af fakta, figurative billeder med beherskelse af maleriske midler og materielle procedurer, der er nødvendige for at opnå dem. Vi kan i disse nye malerier se et forsøg på en visuel syntese mellem subjekt og objekt, hvor det forudseende subjekt er en rejsende figur på en søgen, der udleder en fremadrettet projektion, og hvor objekter ofte ses som indeksikalske emblemer for erindringsnostalgi og/eller forældethed i junk-shops.

Den billedmæssige brug af lagvis materialeakkumulering og -sammenstilling med antropomorfe associationer har været en del af kunstnerens atelierpraksis lige fra begyndelsen og stammer fra hans tidlige studier, hvor han var en ivrig samler af detritus, kasserede genstande og materialer, der blev betragtet som skrammel. Mange af Bornstücker's tidlige værker tog form af malerisk bricolage, det vil sige visuelt sammensatte elementer, der blev til surrealistiske malerier af litterær karakter, som i ONE FOR THE BIRDS (2015), der måske er et visuelt ordspil på Gericault's berømte »Raft. ...!« og værker som INSIDE GAMES ON THE OUTSIDE, eller i den vittige leg med traditionen i triptykonet YOU NEVER COME CLOSER (2015), hvor objektbaserede figurer er malet til højre og venstre, men hvor det centrale panel ikke har noget repræsentativt billede. Men i det seneste årti er værkerne blevet mere subtile og sofistikerede, beslægtet med visuelle palimpsester, malerier med akkumulerede lag af afbildede tidsligheder (ikke collage) og erindringer om associationer. Når vi taler om palimpsesten, fremkalder vi sporets filosofiske æstetik, hvor det, der synes skjult (slettet), dukker op igen og bliver til en ny form i fantasien og i den kreative handling. Som Merleau-Ponty engang bemærkede ved at citere Cézanne, »er naturen på indersiden«, og »kvalitet, lys, farve, dybde, som er der foran os, er der kun, fordi de vækker et ekko i vores kroppe, og fordi kroppen byder dem velkommen«.

6 Guidede Gallerivandring Efterår 2024 – Bredgade Galerie Mikael Andersen, MøllerWitt, Officinet

Resultatet er, at palimpsesten og »sporet« antyder, hvordan materialer og associationsobjekter genopliver spekulative, forestillede historier ved hjælp af genkaldt bevidsthed og individuelle minder og associationer.

Mark Gisbourne, 2024

Det fulde essay er tilgængeligt i kataloget, der blev trykt i forbindelse med udstillingen, og på vores hjemmeside.

At vandre i kunsten

”Wanderlust” bruges både på tysk og engelsk, og var titlen på en stor udstilling, som blev vist på Alte Nationalgalerie i Berlin i 2018. At vandre er selvfølgelig først og fremmest den fysiske handling at gå, men vandring er også blevet skildret i kunst og litteratur.

Caspar David Friedrichs maleri ”Vandrer over tågehavet” fra 1818, som normalt hænger på Hamburger Kunsthalle, indledte udstillingen. Vi ser en ung mand med ryggen til. Han holder en vandrestav i sin højre hånd og skuer ud over landskabet.

Interessen for vandring var inspireret af den franske filosof Jean-Jacques Rousseau og hans opfattelse af naturen. Tilbage til naturen og vandring blev i slutningen af 1700-tallet udtryk for en moderne livsopfattelse. Temaer på udstillingen var opdagelse af naturen, livsrejser, kunstnere på vandring, spadsereture, længslen efter Italien, vandrelandskaber i Alperne.

Fra lex.dk – Vandringsmand

Vandringsmand, symboliserer bl.a. visdom, religiøs søgen og nomadisk eller hjemløs livsform. Den vise mand med vandrestaven er et gængs motiv. Religiøse personligheder af den karismatiske type er ofte brudt op fra den traditionelle livsform og har begivet sig ud på en personlighedsdannende og missionerende vandring, fx er Jesus blevet kategoriseret som en vandrekarakter. Hele livet kan tolkes som en vandring, en rejse, en pilgrimsrejse. Over for døden skal vandringsmanden endelig standse, ved en ”anskuelsesundervisning” ved graven: Stat, vandringsmand, stille ved denne grav.

Vagabonden og lazaronen er på stadig vandring, af lyst eller nød. Hele folkeslag kan vandre, fx i den såkaldte folkevandringstid eller israelitternes mytiske ørkenvandring. Ahasverus skildres som ”evig jøde”, omvandrende, hjem- og hvileløs. Blandt de hinduistiske livsstadier, som en mand fra de øverste kaster bør gennemgå, er vismandsfasen, hvor man hjemløs og fattig vandrer rundt som asket, sannyasin, på vej mod frelsen. Den historiske Buddha brød som ca. 30-årig op fra luksustilværelsen og vandrede som asket ud for at nå erkendelsen. I den japanske buddhistiske retning Tendai, der har centralhelligdom på Hiei-bjerget ved Kyoto, er den meditative vandring for særligt udholdende nærmest også en idrætspræstation og en kamp mod angsten: Nogle munke foretager efter et fast system op til 1000 natlige vandringer på bjerget, med et kilometertal der stiger og stiger op til svimlende 84 km i buldermørke på de stejle bjergkanter.

I europæisk tradition kan nævnes de græske peripatetikere, ”de spadserende”, en filosofisk skole omkring Aristoteles i Athen, hvor læresituationen ifølge traditionen bestod i samtaler under vandringer. Denne peripatetiske situation brugte sidenhen bl.a. Søren Kierkegaard, som tog sit daglige bad i folkehavet under lange vandringer i København, gerne med en samtalepartner, som han havde intimt under armen – siden gik han hjem og skrev derom.

Mange steder i akademiske miljøer har man oprettet dvælende vandremuligheder for filosofen, fx kaldt Filosofgangen. Kierkegaards strejftog i byen, elegant klædt og med sølvknappet spadserestok, en fri litterat med formue, er samtidig et eksempel på en type, der dannede mode i 1840'erne og sidenhen: flanøren

6 Guidede Gallerivandring Efterår 2024 – Bredgade Galerie Mikael Andersen, MøllerWitt, Officinet

eller dandyen, en afart af bohème-typen, der kunne flanere eller dandere ad storbyens hovedstrøg, lapset, overlegen og blasert og med ironisk distance til (små)borgerskabets trivielle liv og et dovent-lystent blik på de forbipromenerende unge piger. Typen kendes bl.a. fra digterne Baudelaire og Oscar Wilde og er beskrevet bl.a. i Walter Benjamins essays om storbyen som åndsrum; den svenske forfatter Ulf Peter Hallberg lader i "essayromanen" *Flanørens blik*, 1996, "doktor Benjamin" genopstå som fiktiv skikkelse i flanerende storbyvandring. En ny variant af typen, Dan Turell, blev nærmest et ikon på metropolvandreren, når han strøg gennem sin by iført slængkappe og excentrisk sortlakerede negle.

I bl.a. romantikken var den vandrende student, ofte i lystige grupper med sang, bægerklang og diskussion, et ikon, som det fx er skildret i Poul Møllers fortælling *En dansk Students Eventyr*, 1824, og i C. Hostrups sangspil *Eventyr paa Fodreisen*, 1847. Romantisk følsomhed findes i J.-J. Rousseaus selvbiografiske *Den ensomme vandrers drømmerier*, 1782. Rousseausk naturdyrkelse genfindes hos den store amerikanske vandrer, Henri D. Thoreau, der også vandrer og skriver i fodsporet på puritanske nybyggere og opfatter Amerika som et nyt Eden, beskrevet bl.a. i *Om at vandre*, 1862 (på dansk 1951). En af grundpillerne i udviklingen af romanen som genre er den pikareske fortælling, skælmeromanen, som springende og episodisk følger en "gavtyv"s vandrende og labyrintiske livsforløb; det første eksempel er den anonyme spanske roman *Lazarillo de Tormes*, 1554.

Også håndværkersvende brugte i fx 1800-tallet vandringen; de var "farende svende", som udstyret med en slags pas, en vandrebog, gik på valsen og Europa tyndt. I begyndelsen af 1900-tallet opstod, først i Tyskland, siden mange steder, blandt unge en vandrerbevægelse, som blev knyttet sammen med vandrerhjem. Denne bevægelse var udtryk for interesse for naturen, fritid og friluftsliv. I fx Folkehøjskolens Sangbog er et helt afsnit helliget "vandresange" på dansk, svensk og norsk. I allernyeste tid er også i Danmark pilgrimsvandring, med en blanding af den kropslige rørelse og spirituelle oplevelse, kommet på mode. Vandrere kan i forskellige sammenhænge kædes sammen med fugle som metafor: de kan være "frie fugle", "vandrefugle" eller – med en mere eksistentiel dimension – "trækfugle". *Trækfuglene* er titlen på en digtsamling af St. St. Blicher, 1838, hvor han belyser livets vandring som en trækfuglerejse på vej mod den sande virkelighed i det hinsidige. Trækfuglen "haver andetsteds hjemme".

En række tekster i Henrik Pontoppidans forfatterskab har som perspektivgivende observatør en vandringsmand, der kommer til en ny egn, fx en lille tilsyneladende landsbyidyl; en af hans noveller hedder direkte "En Vandringsmand" (i *Fra Hytterne*, 1887). En anden vinkel på vandringen findes i Jacob Paludans essays *Han gik Ture*, 1949, hvor vandringer sætter digteren i en særlig kontemplativ tilstand, der minder om den religiøse mystikers. En stor vandringsmand var også forfatteren Knud Poulsen, der i en menneskealder sendte "breve" til Politikens kronik fra sine ensomme vandringer i den djurslandske idyl ved Gjerrild, samlet i bogform i bl.a. *Vandring*, 1928. Den tyske digterfilosof Fr. Nietzsche var en vældig vandrer; under vandring ned fra bjerge støbtes hans idé til *Also sprach Zarathustra*, 1883-85, hvor en religionsstifter af profetisk tilsnit vandrer ned i verden fra de høje bjerge for at lære menneskeheden om overmennesket.

En række dannelses- og udviklingsromaner har som motiv bl.a. heltens vandreår, en periode med alskens læreprocesser og erfaringer fra den store verden, fx i modelromanen af Goethe *Wilhelm Meisters Wanderjahre*, 1821. På tilsvarende vis er mange selvbiografier komponeret, så en del belyser forfatterens så centrale vandreår.

En science fiction-præget film af Andrej Tarkovskij hedder *Vandringsmanden*, 1979; den handler om menneskers sandhedssøgen i et forbudt område.

Den norske forfatter Tomas Espedals bog *Gå. Eller kunsten at leve et vildt og poetisk liv*, blev i 2007 oversat til dansk; den kan anbefales dels som et personligt portræt af en forfatter, der bruger det at vandre som et eksistentielt projekt, bort fra hverdagen, ind i en forstærket livsform; dels som en bog, der bruger en række

6 Guidede Gallerivandring Efterår 2024 – Bredgade Galerie Mikael Andersen, MøllerWitt, Officinet

af de store litterære vandringsmænd som eksempler undervejs. At være sand vandringsmand er i dag et "arbejde", der er ved at dø ud, skriver han: "Omstrejfer. Landstryger. Vandringsmand. Til enhver tid har der eksisteret omstrefere.(...)

Nogen bør redde denne frihed, denne stolthed, genoprette arbejdet og værdigheden, ja, du vil være vandringsmand."

Se også [rejse](#), [vej](#), [livsalder](#), [fugl](#), [Ahasverus](#), [nomade](#), [pilgrim](#), [vagabond](#), [boheme](#) og [vismand](#).

Galerie MøllerWitt – Julie Boserup – Mellemtonerne

Refleksioner / Marie-Louise Høstbo, 2024 En poetisk og analytisk tredimensionel verden åbner sig, når man bevæger sig ind i Julie Boserups univers. Boserups værker, på tværs af materialer og dimensioner, formår at vække genkendelse samtidig med at alt synes forandret. Trappegelændere, bordben bliver til tremmer, vi holdes inde i et rum, vi er lukket inde i hjemmet -eller holdes vi fast af tilhør og forankring? Se og se igen, det kendte udfordres i Julie Boserups værker, her er folder, udfoldninger og spejlinger, når hun former velkendte rum på ny, overfører det i arkiver afsøgte kommercielle fotografi i en intuitiv refleksiv proces over historien og således aktiverer vores oplevelse af det kontinuerligt foranderlige. Stramheden i arkivfotografierne synes som en illusion, det er netop i det taktile, i mellemtonerne, Boserups nye rum opstår. Udstillingen bevæger sig gennem flere tematikker, herunder en fascination af det taktile og håndarbejdet, som kontrast til den virkelighed vi omgives af. De mange billeder og indtryk, vi dagligt bliver præsenteret for, af- og undersøges og Boserups værker inviterer os til at reflektere over vores oplevelse af det hjemlige som et trygt, men foranderligt sted.

Der er en balance mellem det kendte og det ukendte, hvor transformationen mellem indelukthed og åbenhed, mellem tilhør og udlængsel, konstant er til stede. Med en fornyet interesse for det taktile afsøges håndarbejdet og med det følger ligeledes en fascination af vores arv og arvestykker. Sammenhænge etableres, det er en balanceakt, for det er absolut ikke en boligreportage over den gode smag Julie Boserup vil - hun vil det nære, det oversete, transitionen, mellemrummet.

Betydningen af hjemmet er underkendt, men det er her fra de privilegerede trygt kan bevæge sig ud i verden, og dette tilsyneladende trygge rum optager Boserup. Præcis som Ulla Tafdrup, der fra 1947 arbejdede som køkkenkonsulent i DAB. Som vinduet i Boserups collager åbner sig mod verden, åbnede Tafdrup køkkenet mod resten af boligen og skabte et centralt omdrejningspunkt for den travle familie -inden medlemmerne igen begav sig ud i det pulserende liv. Vi relaterer umiddelbart til de rum, der frembringes i collagerne og de rumlige værker, samtidig er de et andet sted og over tid finder de en fornyet plads i os som betragter.

Overraskende aktiveres det sanselige i de ofte oversete elementer i vores indretninger, som podierne i galleriet, der transformeres til rumlige installationer, som igen stiller spørgsmål til kunsthåndværket, det fysisk anvendelige værk, og de sanselige materialer vi omgiver os med.

Den svenske keramikker, Wilhelm Kåge, skabte omkring 1940 en serie objekter kaldet Surrea for Gustavsberg, de udfordrede de gængse keramiktyper, han forskød virkeligheden og satte den sammen på ny. Hermed

6 Guidede Gallerivandring Efterår 2024 – Bredgade Galerie Mikael Andersen, MøllerWitt, Officinet

opstod vaser og fader i ofte hvid glasur med lys og skyggevariation og nye rumligheder skabtes i de hjem hvor de blev anvendt.

Vasen, fadet eller i dette tilfælde kanden er det solitære objekt, der definerer et hjem, de står i vindueskarme i overgangen mellem ude og inde, mellem natur og kultur. Ud fra collagernes kanders linjer stråler den omgivende verden som et prisme, verden udenfor krystalliseres, og fra det trygge rum i hjemmet åbner verden sig. Den multifacetterede refleksion, skaber et mellemrum, en refleksion over tilhør og udlængsel. Som et ituslået spejl, sprænges vores forudindtagede forståelse af verden, Boserups collageværker udveksler det kendte med det ukendte og forankret i den kreative proces, hvor rummene omhyggeligt overføres fra fotografierne, opstår et nyt rum. Et rum som vi som betragtere kan lade os opsluge af og gå på opdagelse i, som når vi står foran et af Boserups spejle og går på opdagelse i os selv.

I oplevelsen af Julie Boserups værker opstår nye rum, her foldes verden ud og noget synes måske at falde fra hinanden eller falde på plads. Denne dualitet findes også i oplevelsen af vores hjem, vi ser det, men ser det ikke, vi oplever det genkendelige i et nyt perspektiv, og vi spejles i historien - vi broderes ind i den, som trådene i tekstilerne er gået i arv og anvendt på ny. Vi er ikke lukket inde i afgrænsede rum, men fra hjemmet går vores verden - herfra kan vi betragte vores omgivelser og opleve den på ny - som med Julie Boserups værker der en forskydning af virkeligheden, som får os til at se det hjemlige og det trygge på en ny måde, hvor alt synes på sin, forunderlige, rette plads - som i Ulla Tafdrups køkkener.

Officinet. Claydies.

Keramiske Food-Processer vækker appetit i Officinet

Wienerpølser med krøllet salat, emmentaler med rød peber og druer, dampede blåmuslinger med citron, spaghetti med rustik parmesanost. Eller hvad med et klassisk stjernes kud eller bløde blåskimmeloste og pære? Tine Broksø og Karen Kjældgård-Larsen fra Claydies dækker op til langbordsmiddag i Officinet. Altsammen formgivet i ler og lige til at spise – med øjnene.

Under titlen *“Keramiske Food-Processer”* frister udstillingens store veldækkede bord med tallerkenserveringer og råvarer i keramik. Alt på bordet mimer mad og er skabt med så umiddelbare keramiske udtryk som muligt.

Udstillingen viser leret som råmateriale og som udgangspunkt for tilblivelsen af kunsthåndværk. Håndværket og selve fremstillingsprocessen bidrager til visuel skønhed, hvor publikum møder mange facetter af lerets natur. De keramiske værker udspringer af forskellige metoder og materialer, hvor alt fra afskæring af et stykke ler til kegler og brændingstemperaturer spiller en rolle i skabelsen af former og teksturer:

En lerskive, skåret direkte fra pakken, kan let blive til et stykke toast. Chamotte (knust brændt ler) kan også bruges til panering af en fiskefilet. Opslæmmet fløjsblødt ler-slikker kan sprøjtes ud til mayonnaise, og når det hele brændes sammen til 1250 *C, med keramiske kegler på toppen, skabes et ”Stjernes kud” af en anretning.

Claydies har et særligt mål med udstillingen: *“Vi håber at give et sanseligt og appetitvækkende indblik i de keramiske råvarer, redskaber, teknikker, processer, maskiner, skitser, fejl, eksperimenter og arbejdsgange, som vi bruger, når vi udvikler kunsthåndværk i vores dejlige keramiske værksted.”*

I forbindelse med udstillingen lancerer Claydies en lille keramisk fagkugebog, som de har udviklet sideløbende med værkerne.